

ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง การจับประเด็นสำคัญจากเรื่องที่ฟังและดู
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เรียงร้อยความคิดพินิจภาษา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การจับประเด็นสำคัญจากเรื่องที่ฟังและดู
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

การจับประเด็นสำคัญจากเรื่องที่ฟังและดู

การจับประเด็นสำคัญจากเรื่องที่ฟังและดู เป็นการจับใจความสำคัญหรือข้อคิด หรือความคิดหลักของเรื่องที่ฟังและดู โดยใจความสำคัญนั้น จะเป็นสิ่งที่ครอบคลุมเรื่องราวทั้งหมดที่ฟังและดู

ใจความสำคัญ หมายถึง ใจความที่สำคัญที่สุด หรือเรียกว่า เป็นหัวใจหลักของเรื่องนั้นทั้งหมด เช่น

๑. การฟังและดูครูเล่านิทาน : ในนิทาน ๑ เรื่องจะมีใจความสำคัญหรือความคิดหลักของเรื่อง อาจเป็นข้อความหรือประโยคที่ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดของเรื่องหรืออาจเป็นข้อคิดของเรื่อง

๒. การฟังและดูข่าว/เหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน : ในแต่ละวันเราจะได้ฟังและดูข่าวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันซึ่งทำให้เราได้รู้และเป็นประสบการณ์นั้นในเรื่องที่ได้ฟังและดู มักจะมีความคิดหลัก หรือที่เรียกว่า “ประเด็นหลัก” ซึ่งจะทำให้เราเข้าใจภาพรวมได้โดยง่าย

หลักการจับประเด็นสำคัญจากเรื่องที่ฟังและดู

๑. ตั้งจุดมุ่งหมายในการฟังและดูให้ชัดเจน
๒. ฟังและดูเรื่องราวอย่างคร่าว ๆ พอเข้าใจ และเก็บประเด็นที่สำคัญ ๆ ของเรื่อง
๓. เมื่อฟังและดูจบให้ตั้งคำถามตนเองว่าเรื่องที่อ่านมี “ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร”
๔. นำสิ่งที่สรุปได้มาเรียบเรียงใจความสำคัญใหม่ด้วยสำนวนของตนเอง เพื่อให้เกิดความสละสลวย

หลักการฟังที่ดี

๑. ฟังให้ตรงจุดประสงค์ คือ กำหนดจุดประสงค์ในการฟัง เช่น ฟังเพื่อเอาความรู้ ฟังเพื่อสรุปความรู้
๒. ฟังด้วยความพร้อม คือ ต้องมีความพร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา
๓. ฟังอย่างมีสมาธิ คือ มีความตั้งใจ จดจ่ออยู่กับเรื่องที่ฟังหรือดู ไม่ฟังซ่าน
๔. ฟังด้วยความกระตือรือร้น คือ มีความสนใจ เห็นประโยชน์หรือคุณค่าของเรื่อง
๕. ฟังโดยไม่มีอคติ คือ ไม่มีความลำเอียง ซึ่งเกิดจากความรัก ความโกรธ
๖. ฟังโดยใช้วิจารณญาณ คือ นำสิ่งที่ฟังมาประเมินว่ามีประโยชน์หรือน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด

มารยาทในการฟังและดู

๑. ฟังและดูด้วยความสงบ เพราะจะช่วยให้มีสมาธิมากขึ้น
๒. ฟังและดูด้วยความตั้งใจ และจดบันทึกประเด็นสำคัญ
๓. ประบมือแสดงอาการ เมื่อประทับใจ
๔. มองหน้าและสบตาของผู้พูด
๕. เมื่อมีข้อสงสัย ควรยกมือถามหลังผู้พูดเปิดโอกาสให้ถาม
๖. ไม่ควรถามแทรกขณะที่ผู้พูดกำลังพูดอยู่
๗. ไม่ส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่นขณะฟัง
๘. ไม่ควรแสดงท่าทาง สีหน้า เมื่อไม่พอใจผู้พูด
๙. ตั้งใจฟังและดูเรื่องราว ตั้งแต่ต้นจนจบ ไม่ควรลุกเดินหนีออกจากที่ประชุม
๑๐. ไม่ควรแสดงกิริยาที่ไม่เหมาะสม เช่น โห่ร้อง หัวเราะเสียงดัง พุดตะโกน